

Statenvoorstel 17/21 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 19 april 2021

PS-vergadering :

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Onderwerp

Wensen en bedenkingen tav Fondsversterking BOM

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De impact van coronamaatregelen op de economie is nog steeds groot. Steeds meer bedrijven en ondernemers komen in de knel te zitten. Zo is het steeds lastiger voor het (innovatieve) MKB om aan voldoende financiering en kapitaal te komen, terwijl de behoefte daaraan groot is. Dat zet de doorontwikkeling van innovatie en technologie onder druk. Het Rijk heeft in augustus een derde steun- en herstellepakket voor ondernemers en werkenden gepresenteerd. Onderdeel daarvan is een verdeling van €150 miljoen over de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's), waar hetzelfde bedrag door de regio's tegenover moet worden gezet. In het Brabantse geval gaat dat om €22,5 miljoen kapitaalinjectie van de BOM. Het doel van het versterken van het fondsvermogen is om het reguliere en innovatieve MKB te kunnen versterken, omdat het eigen vermogen en solvabiliteitspositie van deze bedrijven kan worden verstevigd. Het meest logische is om de kapitaalversterking te laten lopen via het fonds BOM Capital I, aangezien het Rijk (via ministerie EZK) en de Provincie dat fonds via aandelen in eigendom hebben. Het voorstel is derhalve om een agiostorting te doen van €22,5 miljoen door de provincie uit de overtollige middelen en daarmee het bedrag van EZK te matchen. Daarbij hebben Gedeputeerde Staten aangegeven dat wanneer overeenstemming bereikt is met het Rijk/ministerie EZK, Provinciale Staten over de daadwerkelijke cofinanciering zullen worden geïnformeerd (aangezien het om een aanzienlijk bedrag gaat) en in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken over de voorgenomen cofinanciering. Dat moment is nu aangebroken.

Het voorstel

Gedeputeerde Staten nodigen Provinciale Staten uit om eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken betreffende het voorgenomen besluit van

Gedeputeerde Staten om €22,5 miljoen beschikbaar te stellen als cofinanciering van EZK-middelen ten behoeve van de fondsversterking van de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) in het fonds Capital I.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Aanleiding

De impact van de coronacrisis op de economie is nog steeds groot. Steeds meer werkenden en ondernemers komen in de knel. Het vermoeden bestaat dat wanneer overheidssteun zal afnemen de faillissementen en ontslagen meer zichtbaar zullen worden. Voor het (innovatief) MKB is het steeds lastiger om aan financiering en kapitaal te komen, terwijl de behoefte daaraan groot is. De doorontwikkeling van innovatie en technologie, en dus ons verdienvermogen van morgen, komt daarmee onder druk te staan.

Het Rijk heeft op 28 augustus jl. middels een [Kamerbrief](#) een derde steun- en herstelpakket voor ondernemers en werkenden gepresenteerd, aangezien de impact van het coronavirus op de economie aanhield. Inmiddels bevinden we ons al een groot aantal maanden in de zogenaamde tweede golf, zo niet een derde golf, met alle gevolgen voor de economie van dien.

Het pakket in de kamerbrief is gestoeld op drie pijlers: steun, helpen aanpassen en investeren. Het investeringsdeel op haar beurt krijgt vorm langs vier lijnen: (1) het versnellen van publieke investeringen, (2) het uitlokken en aanjagen van private investeringen, (3) het versterken van de solvabiliteitspositie van Nederlandse bedrijven en (4) het stimuleren van innovatie.

Ten aanzien van investeringslijn 3 is in de Kamerbrief o.a. opgenomen:

Ook stelt het kabinet € 150 miljoen beschikbaar om het fondsvermogen van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) te versterken. Met de Corona-Overbruggingslening heeft het kabinet via de ROM's straks circa 800 mkb-ondernemingen met overbruggingskredieten geholpen. Door het fondsvermogen van ROM's te versterken, kunnen de ROM's in nieuwe financieringsrondes ook het eigen vermogen van deze veelal innovatieve mkb-ondernemingen versterken. Daarmee wordt de solvabiliteitspositie van deze bedrijven verstevigd. Voorwaarde is wel dat de regio's zelf cofinanciering verschaffen.

We zijn daarover in een brief van Staatssecretaris Keijzer, dd 15 september 2020 (zie bijgevoegd), separaat geïnformeerd en worden daarin als medeaandeelhouder gevraagd om gezamenlijk te investeren en met hen het gesprek aan te gaan over de nadere invulling. Die gesprekken hebben inmiddels veelvuldig plaatsgevonden.

Het voorstel van het Rijk is om de €150 miljoen te verdelen over de ROM's op grond van het aandeel van de regio's in het Bruto Nationaal Product. Voor Brabant zou dat 15% betekenen en derhalve neerkomen op €22,5 miljoen, dat gefinancierd moet worden voor eenzelfde bedrag (ergo: totaal 45 miljoen

euro). Per ROM, in ons geval de BOM, wordt op basis van een generiek kader invulling gegeven aan het voorstel. Het kan als vervolgmaatregel gezien worden op de Corona Overbrugging Lening (COL-regeling), om bedrijven perspectief te bieden.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Op 26 november 2020 hebben GS, samen met de Gedeputeerde Staten uit de overige 11 provincies, in IPO-verband een positieve grondhouding getoond richting Staatssecretaris Keijzer ten aanzien van de cofinanciering vanuit de regio, zodat vervolgstappen ondernomen konden worden en het proces van fondsversterking kon worden voorbereid. Daartoe is Gedeputeerde Staten voornemens een bedrag te reserveren van €22,5 miljoen als cofinanciering van EZK-middelen voor de fondsversterking van de BOM in het fonds Capital I.

In de afgelopen maanden – na de bijeenkomst met de Staatssecretaris – is met EZK gesproken hoe dit bedrag bij de BOM zou kunnen worden ingebracht. Uiteindelijk is het voornemen om dit via een agiostorting¹ te doen, omdat EZK al had aangegeven graag “eigen vermogen” te willen toevoegen.

Daarbij hebben Gedeputeerde Staten aangegeven dat wanneer overeenstemming bereikt is met het Rijk/ministerie EZK, Provinciale Staten over de daadwerkelijke cofinanciering zullen worden geïnformeerd (aangezien het om een aanzienlijk bedrag gaat) en in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken over de voorgenomen cofinanciering. Dat moment is nu aangebroken.

Alle ROM's en hun aandeelhouders (in de meeste gevallen de provincies) zijn in gesprek met het Rijk om deze fondsversterking te effectueren. Ter informatie: de provincies Gelderland en Overijssel hebben inmiddels met het kabinet de [kapitaalversterking geregeld](#) en beschikbaar gesteld binnen de ontwikkelingsmaatschappij Oost NL, voor het innovatief MKB in Oost-Nederland.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn (o.g.v. artikel 158 Provinciewet) o.a. bevoegd:

- het dagelijks bestuur van de provincie te voeren, binnen de kaders die met PS zijn afgesproken, zoals het Economisch Programma Noord-Brabant;
- tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie te besluiten, zoals het nemen van aandeelhoudersbesluiten, bijvoorbeeld als aandeelhouder van de BOM.

¹ Wat is een agio? Agio is het bedrag dat bovenop de nominale waarde van het aandelenkapitaal wordt ingebracht door een aandeelhouder. De prijs van een aandeel is opgebouwd uit de nominale waarde plus het agio.

Op grond van artikel 167 lid 4 geven Gedeputeerde Staten Provinciale Staten vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 158, eerste lid, onder e, f en h, indien Provinciale Staten daarom verzoeken of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de provincie. In het laatste geval nemen Gedeputeerde Staten geen besluit dan nadat Provinciale Staten hun wensen en bedenkingen terzake ter kennis van Gedeputeerde Staten hebben kunnen brengen.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Met dit Statenvoorstel worden Provinciale Staten door Gedeputeerde Staten uitgenodigd om wensen en bedenkingen kenbaar te maken, zodat Gedeputeerde Staten daar rekening mee kunnen houden bij de uiteindelijke besluitvorming.

In het bijgevoegde ontwerpbesluit staat als standaardtekst dat PS geen wensen en bedenkingen hebben bij het voorgenomen besluit van GS. De achterliggende reden is dat GS vooraf niet weten of PS wensen en bedenkingen willen uiten en zo ja, dat het dan aan PS is om deze te formuleren en kenbaar te maken aan GS. Leden van PS kunnen in de PS-vergadering door middel van amendementen op het ontwerpbesluit aangeven welke wensen en bedenkingen zij hierin willen laten opnemen. De griffie kan Statenleden behulpzaam zijn bij het formuleren van het amendement.

Doel

Het doel van het versterken van het fondsvermogen van de BOM is om haar meer mogelijkheden te geven om als gevolg van corona de positie van het reguliere en innovatieve MKB te verstevigen, door deze bedrijven financieringen te verstrekken, hun eigen vermogen te vergroten of hun solvabiliteitspositie te verstevigen.

Argumenten*1. Extra middelen voor de economie van de toekomst*

Deze additionele middelen en investeringen dragen bij aan het herstel van de Brabantse economie in crisistijd. De kapitaalinjectie biedt een mooie kans op extra middelen voor (risicovolle) investeringen in voor ons belangrijke clusters en innovatiecoalities die we als Provincie in het Beleidskader Economie 2030 van belang hebben aangemerkt, zoals energie conversie & opslag, slimme & groene mobiliteit, life sciences & health, agrifood en digitalisering & AI.

Het biedt weer perspectief aan bedrijven. De behoefte aan deze middelen wordt met name voorzien door de huidige crisis, maar draagt ook bij aan de economie van de toekomst, waarbij verdienvermogen en transitievraagstukken vragen om omvangrijke en hoge risicovolle investeringen. Ondernemers die vooroplopen in bijvoorbeeld de energietransitie, innovaties in de zorg of de voedingsindustrie en in deze tijd moeilijk financiering kunnen vinden, worden met deze investeringen geholpen, zodat toekomstige banen en verdienvermogen niet verloren gaan.

2. *Het is het meest vanzelfsprekend om de fondsversterking via het fonds BOM Capital I te laten lopen*

Het Rijk (via ministerie EZK) en de Provincie hebben gezamenlijk het fonds BOM Capital I in eigendom via aandelen. Het is daarom het meest logisch om de gezamenlijke fondsversterking te laten lopen via het fonds BOM Capital I. Ter informatie, in het fondslandschap neemt Capital I de positie in voor bedrijven en technologieën in de zogenaamde *vroege fase* tot aan de *groei naar volwassenheid*. Een doelgroep waarvoor het van belang is ook in de nabije toekomst met voldoende kapitaal hen te ondersteunen om te groeien en nieuwe innovaties te ontwikkelen.

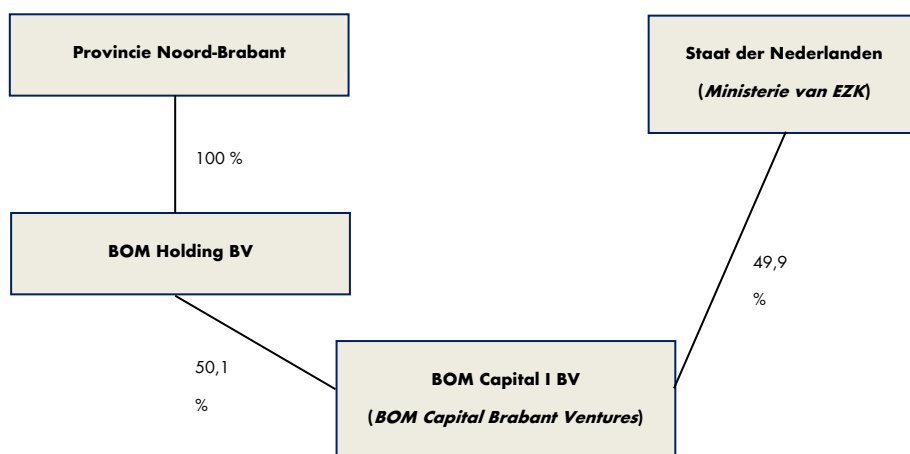
Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Kanttekeningen

1. *Weliswaar zijn middelen alleen vanuit Capital I in te zetten, maar wel voor een brede doelgroep beschikbaar*

De aangekondigde middelen van het Rijk zijn specifiek bedoeld om het fondsvermogen van de ROM's te versterken, waarbij wordt gevraagd aan de aandeelhouders om het bedrag te matchen. In ons geval worden middelen derhalve in BOM Capital I gestort en kunnen investeringen ook alleen uit dit fonds worden weggezet. Het kan niet voor andere doeleinden worden gebruikt, dan in de aandeelhoudersinstructie omschreven.

De huidige aandeelhoudersinstructie van Capital I kent echter naast de definiëring van de doelgroep² voldoende ruimte om middelen breder in te zetten; van het reguliere MKB en start- en scale-ups tot aan bedrijven die in het kader van de COL-regeling zijn geholpen, waarvan vermoedelijk een groot deel over een aantal maanden weer een nieuwe financieringsronde nodig heeft. Dat biedt het perspectief voor een brede groep naar een nieuwe overbrugging.

² "Innovatieve (door)startende MKB-bedrijven resp. snelle groeiers die actief zijn op de speerpunten en cross-overs van het landelijk en regionaal (innovatie)beleid"

Gezien de fase van de crisis is het bovendien van belang om over te schakelen van overbruggen naar investeren, van verstrekken van vreemd vermogen (zoals de COL) naar versterken van het eigen vermogen.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Als agio gestort wordt na uitgifte (informele kapitaalstorting) zijn overigens geen wijzigingen nodig in de statuten van BOM Capital I en evenmin in de aandeelhoudersinstructie. Voor de uitbreiding van Capital I wordt het bestaande risicoprofiel van Capital I gehanteerd.

Financiën

Het voorstel is derhalve om in een gelijkwaardige 50/50-verdeling met EKZ een agiostorting te doen van beide €22,5 miljoen. Het provinciale deel zal gedekt worden uit de overtoollige middelen.

Normaliter wordt het risico voor 100% afgedekt, tenzij onderbouwd kan worden dat met minder kan worden volstaan. In deze casus is Gedeputeerde Staten voornemens in te stemmen met een lagere afdekking, omdat (I) op basis van resultaten uit het verleden blijkt dat 100% in geval van de BOM niet nodig is, (II) op basis van voortgangsrapportages die wij van de BOM ontvangen er naar verwachting nog veel potentie is in lopende investeringen (verwacht positief resultaat) en (III) risico's zich nooit allen tegelijk voor zullen doen.

Het bedrag van de risicoafdekking wordt daarom niet opgehoogd met €22,5 miljoen, maar kan worden afgedekt binnen de bestaande risicoreservering voor de bestaande deelname in de BOM (ad €28,8 miljoen).

Klimaat

De middelen en investeringen vanuit het fonds BOM Capital I kunnen worden aangewend om bij te dragen aan innovaties en oplossingen voor maatschappelijke opgaven, zoals binnen de energietransitie, slim en duurzaam landgebruik, groene mobiliteit, duurzame voedselketen en groene chemie.

Europese en internationale zaken

In de aandeelhoudersinstructie van BOM Capital I is vastgelegd dat investeringen vanuit het fonds via het principe van "market economy operator" gebeuren. Met andere woorden: investeringen zijn marktconform. Met de toevoeging van extra middelen aan dit fonds wijzigt dit principe niet, omdat de instructie wordt gehanteerd. Met marktconforme investeringen vanuit het steun- en herstelpakket is dan ook geen sprake van staatssteun.

Planning

Wanneer uw wensen en bedenkingen tot een positief besluit leiden zal met de BOM Holding een stortingsovereenkomst worden opgesteld, waarin de kapitaalstorting van de provincie op de door haar gehouden aandelen in BOM Holding wordt geregeld.

De behaalde resultaten in Capital I zullen worden meegenomen in de normale evaluatie- en verantwoordingscyclus van de BOM, zoals in het jaarverslag en de aandeelhoudersvergadering.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4866491

PS: 4871893

Wanneer na uw wensen en bedenkingen het besluit daadwerkelijk genomen kan worden door Gedeputeerde Staten en de kapitaalversterking in gang is gezet, zult u wederom worden geïnformeerd.

Bijlagen

Brief Staatssecretaris Keijzer (4866499)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.A. ten Dolle, (06) 83 94 52 26,
gtdolle@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer M.W.A.M. Raaijmakers, 0618303218,
mraaijmakers@brabant.nl.